

УДК 656.18

Тарасенко О. В.¹, Обертінська В. О.², Фукалова О. О.³

¹старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. Т-314 НУ «Запорізька політехніка»

³студ. гр. Т-324 НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РИНКУ СЕРВІСІВ ПРОКАТУ ЕЛЕКТРИЧНИХ САМОКАТІВ

В умовах інтенсивного урбаністичного розвитку та зростання проблем транспортного забезпечення мешканців великих міст стає особливо актуальним питання розвитку міської мікромобільності. Електричні самокати стали символом нової міської мобільності, вони перетворилися на зручну альтернативу громадському транспорту та особистому автомобілю. Мікромобільні транспортні засоби надають мешканцям міст швидкий, доступний і екологічний спосіб пересування, водночас створюючи нові виклики для міської інфраструктури. Вони сприяють зменшенню заторів, покращують екологічну ситуацію та інтегруються у концепцію «розумного міста».

Використовуючи узагальнені дані членів Micro-mobility for Europe (MMfE), у 2022 році було здійснено понад 240 мільйонів поїздок на спільних електричних самокатах у 515 містах Європи [1].

Ринок електричних самокатів у світі зростає, проте його розвиток залежить від регулювання, інфраструктури та прийняття суспільством. Європа демонструє стабільне зростання, тоді як США і Китай розвиваються з різною швидкістю. Україна робить перші кроки у формуванні законодавчої бази та інфраструктури. Іде етап злиття мікромобільних транспортних засобів та традиційного міського транспорту. Аналіз розвитку ринку сервісів прокату електричних самокатів показує, що ринок мікромобільності поступово переходить від етапу експериментів до етапу зрілості та стабільного функціонування.

На прикладі України можна помітити, що процеси консолідації (домінування одного оператора - Bolt) та державне регулювання призвели до зменшення кількості самокатів, але підвищили якість сервісу, безпеку та контроль за рухом. Водночас Франція демонструє іншу модель - суворе

державне втручання, яке обмежило кількість операторів, проте забезпечило чіткі правила експлуатації, контроль технічного стану та дисципліну користувачів.

Порівняння цих двох країн свідчить, що успішний розвиток ринку мікромобільності залежить не лише від технологій, а й від узгодженості дії міської влади, операторів і користувачів.

ММfЕ вважає, що стандарт EN17128, з його поточним змістом, може слугувати основою для регулювання електричних самокатів у Європі, встановлюючи адекватні технічні вимоги до безпеки та структурної цілісності електросамокатів.

Основне обмеження, яке спостерігається на сьогодні, полягає не у змісті стандарту, а в його застосовності в Європі, яка суттєво відрізняється між державами-членами. Оскільки EN17128 не пов'язаний з конкретним європейським законодавством, держави-члени могли відхилитися від стандарту та запроваджувати власні рамки на національному рівні, як це відбувається, серед інших, у Нідерландах, Іспанії, Німеччині та Ірландії.

Регіональна відмінність створила значні операційні труднощі для операторів мікромобільності, яким доводиться орієнтуватися в різноманітних національних правилах щодо класифікації транспортних засобів, вимог до обладнання, процедур виходу на ринок та застосовних правил дорожнього руху. Така фрагментація ринку також створила велику невизначеність для користувачів правил дорожнього руху та використання доріг, що застосовуються до різних видів мікромобільності в регіоні, що зрештою перешкоджає звичному впровадженню більш сталої мобільності [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Технічні вимоги до електричних самокатів. URL: <https://micromobilityforeurope.eu/technical-requirements-for-e-scooters/>